

45.b feladat:

Függvényvizsgálat.

1. $f(x) := \frac{x-2}{\sqrt{x^2+1}}$, $D(f) = \mathbf{R}$. **Határértékek:** $D(f)$ -nek azon torl. pontjaiban, ahol f nem folytonos, vagy nem értelmezett:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1 - \frac{2}{x}}{\operatorname{sgn} x \cdot \sqrt{1 + \frac{1}{x^2}}} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 - \frac{2}{x}}{\operatorname{sgn} x \cdot \sqrt{1 + \frac{1}{x^2}}} = -1, \quad \text{Nullhelyek: } f(x) = 0 \Leftrightarrow x = 2.$$

2. **Monotonitás, szélsőértékek:** $f'(x) = \frac{\sqrt{x^2+1} - (x-2) \cdot \frac{2x}{2\sqrt{x^2+1}}}{x^2+1} = \frac{2x+1}{\sqrt{(x^2+1)^3}}, \quad f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{1}{2},$

$$f'(x) < 0, \text{ ha } x \in (-\infty, -\frac{1}{2}) \Rightarrow f \text{ szig. mon. fogyó a } (-\infty, -\frac{1}{2}) \text{ intervallumon,}$$

$$f'(x) > 0, \text{ ha } x \in (-\frac{1}{2}, +\infty) \Rightarrow f \text{ szig. mon. növekvő a } (-\frac{1}{2}, +\infty) \text{ intervallumon, } \Rightarrow f(-\frac{1}{2}) = -\sqrt{5} \text{ glob. minimum.}$$

3. **Értékkészlet:** f monoton szakaszainak és határértékeinek ismeretében: $R(f) = [-\sqrt{5}, 1)$.

4. **Konvexitás, konkávitás, inflexió:** $f''(x) = \frac{2 \cdot \sqrt{(x^2+1)^3} - (2x+1) \cdot \frac{3}{2} \cdot 2x \cdot \sqrt{x^2+1}}{(x^2+1)^3} = \frac{2 \cdot (x^2+1) - (2x+1) \cdot 3x}{\sqrt{(x^2+1)^5}} =$
 $= \frac{-4x^2 - 3x + 2}{\sqrt{(x^2+1)^5}}, \quad f''(x) = 0 \Leftrightarrow x_1 = \frac{-3 - \sqrt{41}}{8} \text{ vagy } x_2 = \frac{-3 + \sqrt{41}}{8}, \quad f(x_1) \approx \dots, \quad f'(x_1) \approx \dots, \quad f(x_2) \approx \dots, \quad f'(x_2) \approx \dots,$
 (ezeket az értékeket a grafikon rajzolásához célszerű meghatározni)

$$f''(x) < 0, \text{ ha } x \in (-\infty, x_1) \text{ vagy } x \in (x_2, +\infty) \Rightarrow f \text{ szig. konkáv a } (-\infty, x_1) \text{ és az } (x_2, +\infty) \text{ intervallumokon,}$$

$$f''(x) > 0, \text{ ha } x \in (x_1, x_2) \Rightarrow f \text{ szig. konvex az } (x_1, x_2) \text{ intervallumon, inflexió az } x_1 \text{ és } x_2 \text{ pontokban.}$$

5. **Aszimptoták:** f -nek van aszimptotája (+ vagy $-\infty$ -beli érintője: $x \mapsto m \cdot x + b$), ha $\exists \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - m \cdot x - b) = 0$

$$\Rightarrow m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x}, \quad b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - m \cdot x), \quad \text{tehát itt } m_{2,1} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1 - \frac{2}{x}}{\sqrt{x^2+1}} = 0, \quad b_1 = \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -1,$$

$$b_2 = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 1, \quad \text{vagyis a } -\infty \text{-beli aszimptota az } x \mapsto -1 \text{ egyenes, a } +\infty \text{-beli aszimptota az } x \mapsto +1 \text{ egyenes.}$$

